

Перспектива розробки препаратів на основі комплексного рослинного екстракту з протиалергійною активністю

Байрачна К.С., Рубан О. А., Андрюшаєв О. В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

bajracnaae@gmail.com

Загальновідомо, що від алергічних захворювань страждає близько 40% населення світу. Всесвітня організація охорони здоров'я назвала алергію «епідемією 21 сторіччя», зважаючи на те, що кожні 10 років частота виникнення алергічних реакцій подвоюється, а перебіг ускладнюється. Прогнозується, що у середині XXI століття алергія займе друге місце у світі за розповсюдженістю. Збільшенню кількості алергічних реакцій сприяє забруднення навколишнього середовища, спадковість, споживання продуктів харчування, до складу яких входить велика кількість консервантів, барвників та інших харчових добавок.

Алергія є реакцією імунітету на повторне потрапляння алергену до організму. Так як будь-який наступний контакт з алергеном призводить до виникнення алергічної симптоматики, хворий змушений позитивно застосовувати протиалергійні препарати. Крім того, численні дослідження встановили, що в алергіків присутній постійний рівень мінімального алергічного запалення, що негативно впливає на стан організму в цілому.

Для терапії алергій фармацевтичний ринок пропонує широкий спектр лікарських засобів (антигістамінні, стабілізатори мембран опасистих клітин). Проте в Україні зареєстровано лише декілька фітопрепаратів (*Цинабсин, Рунітал*), використання яких доцільне лише при алергічному риніті.

Згідно статистики, 80 % населення земної кулі віддає перевагу препаратам на основі рослинних компонентів. Перш за все, основним аргументом на користь фітотерапії є безпечність у порівнянні з синтетичними активними фармацевтичними інгредієнтами.

Важливо також враховувати факт, що при виникненні алергії виділяється велика кількість різних медіаторів запалення. Особливістю синтетичних засобів є їх дія переважно на один медіатор – гістамін, що є недоліком у випадку переважання у алергічній реакції інших медіаторів. Фітопрепарати, навпроти, мають комплексну дію на декілька ланок патогенезу та забезпечують високу ефективність при мінімальному ризику виникнення побічних ефектів

Препарати на основі рослинних компонентів підходять для протирецедивної терапії в період загострення сезонної алергії та можуть застосовуватися як самостійно, так і в комбінації з синтетичними препаратами, підсилюючи терапевтичний ефект останніх.

Зважаючи на дані літературних джерел відносно фармакологічної активності сировини деяких лікарських рослин нами було встановлено, що комплексний рослинний екстракт

череда-календула-глід у співвідношенні 6:3:1 має високий потенціал для лікування системних алергічних захворювань.

Череда трироздільна безпосередньо впливає на роботу наднирників, і, відповідно, на синтез глюкокортикоїдів, виявляючи антиалергічну, протизапальну та імуномодулюючу дію.

Лікарські рослини Календула та Глід виявляють допоміжну протиалергічну активність здебільшого за рахунок флавоноїдів. Доведено, що ці речовини володіють антигістамінними властивостями. Припускають, що відбувається пригнічення притоку кальцію до клітин за рахунок інгібування ферменту фосфодієстерази цАМФ. В опасистих клітинах створюється висока концентрація цАМФ, що попереджує дегрануляцію та вивільнення гістаміну. Також помічена пригнічувальна активність по відношенню до ІЛ-4, який знаходиться у тісному зв'язку з розвитком алергій.

Така комбінація ЛРС у складному екстракті виявляє комплексну дію на декілька ланок патогенезу алергічної реакції. Не менш важливим є той факт, що всі вищезазначені рослини культивуються в Україні, що значно спростовує та здешевлює процес виробництва препаратів на їх основі.

Також важливо відмітити, що для виробництва пероральних твердих лікарських форм на основі рослинної сировини доцільним є використання витягів з відповідним екстрагентом. Підбір раціонального екстрагенту потребує комплексного дослідження з урахуванням повноти та часу екстракції, а також економічної доцільності.

Враховуючи факт відсутності на ринку системних протиалергічних засобів рослинного походження, а також широкий фармакологічний потенціал комплексного рослинного екстракту череда-календула-глід, доцільними є подальші дослідження у напрямку розробки складу та технології раціональної лікарської форми для цього екстракту.

Маркетингові дослідження препарату «Вінпоцетин»

Балакер С.Ю., Ніколайчук Н.О.

Кафедра технологій фармацевтичних препаратів

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

tfp@nuph.edu.ua

Сьогодні серед всіх готових лікарських засобів, які випускаються вітчизняної фармацевтичної промисловістю, частка парентеральних препаратів становить майже 30%. Ін'єкційні лікарські форми займають значне місце в номенклатурі лікарських засобів. Ін'єкційним препаратів в різних фармакопях світу належить 10-15% статей.